

**Falkenbergs
kommun**

Strategi för vattentjänster, inklusive Falkenbergs kom- muns vattentjänstplan

Falkenbergs kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Upprättad 2025-12-17

Förslaget till strategi har under samrådstiden 2025-06-18 till 2025-09-30 funnits tillgängligt på kommunens hemsida.

Samrådet kungjordes i Hallands Nyheter i juni 2025. Förslaget har även remitterats och sänts för kännedom till myndigheter m.fl. enligt utsändningslista.

Samtliga yttranden som kommit in till kommunen under samrådstiden presenteras i denna samrådsredogörelse i koncentrerat och något redigerat skick (all saktext finns dock med). Kommentarer till inkomna yttranden återfinns efter varje yttrande. I sista kapitlet finns ett samlat förslag till revideringar av Strategi för vattentjänster.

SAMMANFATTNING

Under samrådet inkom 20 yttranden. Det är i flera fall längre yttranden med många synpunkter som främst berör samverkan, robusthet och va-planering/vattentjänstplan. Genomgående för alla är en positiv grundinställning till att en strategi för vattentjänster tas fram. Samtliga synpunkter har nedan delats upp under passande rubriker beroende på deras innehåll och strategins struktur.

1. LÄNSSTYRELSEN 2025-09-26

Yttrande:

Generellt

Länsstyrelsen är positiv till att Falkenbergs kommun har tagit fram en strategi för vattentjänster.

Robusthet och hot

Det är bra att strategin tar upp vikten av att arbeta enat i de här frågorna. Att frågor om vattentjänster måste vara med tidigt i samhällsplaneringen och att det är viktigt med samarbete inom kommunen för att hantera den utmaning som vattentjänsterna innebär.

Länsstyrelsen vill även lyfta fram vikten av att i arbetet med frågor kring VA fundera på hot mot VA-systemet, så väl avsiktliga som oavsiktliga, som kan påverka olika alternativ i planeringen av hur VA-systemet ska se ut. Robustheten i VA-systemet är en viktig del för att kunna skapa ett motståndskraftigt samhälle. De senaste åren har omvärldsläget ändrats på flera sätt och det finns flera olika risker och hot att ta hänsyn till. Vidare kan vissa uppgifter kring VA omfattas av sekretess och Länsstyrelsen vill understryka betydelsen av detta kopplat till bland annat en föränderlig omvärld.

Vattentjänstplan

Länsstyrelsen ser inte att samrådsversionen av strategin inklusive vattentjänstplanen utgör tillräckligt underlag för att berörda fastighetsägare ska förstå hur vattentjänstplanen påverkar dem. I sin nuvarande form är det en strategi som kopplar till vattentjänstplanen, snarare än att inkludera en vattentjänstplan.

Underlaget bör innehålla handfasta åtgärder som planeras utföras de närmaste åren inom områdena dricksvatten, dagvatten och spillvatten, även om dessa inte är helt färdigplanerade. Falkenbergs kommun hyser till exempel flertalet känsliga vattendrag som kräver försiktiga tag när ingrepp behöver göras. Inte minst Åtran som skyddas enligt Natura 2000-lagstiftningen och är hem för Sveriges kanske viktigaste vilda laxstam. Även administrativa åtgärder som planeras bör presenteras i vattentjänstplanen, till exempel om kommunens riktlinjer för dagvatten planeras uppdateras.

Enligt 6 b § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster gäller att en vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

I 6 c § finns bland annat krav på att kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning ska samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha väsentligt intresse av planen.

Falkenbergs kommuns strategi anger inriktning, förutsättningar och prioriteringsgrunder för planering av vattentjänster. Däremot framgår inte själva planeringen för hur behovet planeras att tillgodoses, vilket riskerar begränsa insyn och möjlighet till deltagande i processen för till exempel fastighetsägare.

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

2 (27)

Under rubriken 2.3.5 Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster framgår att behovsprioriteringen i strategin görs på övergripande nivå. Detaljstudierna av tänkta utbyggnadsområden och tidsplanering för desamma görs av Vivab utifrån satta ägardirektiv.

I prop. 2021/22:208 Vägar till hållbara vattentjänster, under Skälen för regeringens förslag, står det att ”Syftet med en vattentjänstplan är att kommunen ska göra en långsiktig bedömning av hur skyldigheterna i lagen om allmänna vattentjänster ska uppfyllas. För att uppfylla syftet behöver vattentjänstplanen innehålla i vart fall kommunens planering av utbyggnaden av allmänna va-tjänster, det vill säga den planering som i dag ingår i en utbyggnadsplan”.

Länsstyrelsen anser att även det mera detaljerade underlaget bör ingå i vattentjänstplanen och vara föremål för samråd enligt 6 c § lagen om allmänna vattentjänster. Alternativt att det i vattentjänstplanen läggs till en mera konkret beskrivning av kommunens långsiktiga planering i strategin/vattentjänstplanen. Den föreslagna revideringen av strategin/vattentjänstplanen kan innebära att förnyat samråd av vattentjänstplanen behöver genomföras.

I bilaga 2 räknas dokument som kopplar till strategins behovsprioritering upp. I strategin står det bland annat att dokumentet VA2040 ”tydliggör utbyggnadsområdet och tidsplanering för de kommande tiotal åren”. Dessa dokument finns inte bifogade samrådsversionen av strategin.

I proposition 2021/22:208 står det, under Konsekvenser för fastighetsägare, att ”Kommunal planering bidrar med tydlighet och förutsägbarhet för fastighetsägare.” och att ”Fastighetsägare har i dag endast en liten lagstadgad möjlighet att påverka de beslut enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster som indirekt berör deras fastigheter. Även möjligheterna att överklaga beslut enligt lagen är begränsade. Ur ett demokratiskt perspektiv är förslaget positivt, eftersom fastighetsägare nu kommer att ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till plan innan den antas av kommunfullmäktige.” (s 49)

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Det saknas i strategin förklaring till de parametrar som används för att behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster i det GIS-baserade kartsnittet. Det framgår till exempel inte vad ”Bostäder2024-2033 utanför Detaljplan och Verksamhetsområde” innebär.

Beskrivande text för var och en bedömningsgrund bör läggas till för ökad tydlighet och förståelse.

Länsstyrelsen bedömer att en samlad digital karta för åtgärder inom vatten kan vara ett lämpligt sätt att presentera informationen. Det är positivt att vattentjänstplanen gör urklipp från denna för att visa prioriteringen kring verksamhetsområden för dagvattenhantering till exempel. Det vore dock positivt om underlaget presenteras

på ett sätt som gör det möjligt att analysera den lista med bedömningspoäng som utförts för planen.

Korrektur skrivtekniskt

Kommentarer på mindre rent språkliga fel.

Kommentar:

Generellt

Noteras

Robusthet och hot

Yttrandet tar upp aktuella frågor kopplat till hot mot framför allt vår dricks-vattenförsörjning, men även de utmaningar som va-systemet kan stå inför i framtiden. Strategin kommer förtydligas både kring framtida utmaningar och aktuella hot.

Vattentjänstplan

Strategin kommer uppdateras med ett generellt kapitel om hur den ska användas, läsas och tolkas för att tydliggöra hur Falkenbergs kommun lever upp till kraven om vattentjänstplan genom strategin, dess inriktningar, bilagor och underdokument.

Kommunens styrdokument behöver ofta läsas tillsammans och då även med bolagsspecifika dokument. Alla styrdokument är dock inte medskickade i remissversionen av strategin, men publika versioner finns tillgängliga via Falkenbergs kommun. Tanken med strategin och dess inkludering av vattentjänstplan är att den ska sätta ramarna för arbetet med vattentjänster och på så vis bedömer vi att den även utgör en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska dock, precis som länsstyrelsen anger, vara ganska detaljrik i vissa frågor. Därför kommer vattentjänstplanupplägget förtydligas i dokumentet så att man tydligt kan avgöra vad man behöver läsa för att komma ner i detaljeringsgrad. Syftet med att ändå bedöma att strategin innehåller vattentjänstplanen är att få den övergripande helheten som kan tas i kommunens högst beslutande organ och samtidigt få med en tydlig hänvisning till detaljeringsfrågorna.

Strategin nämner att behovsprioriteringen görs övergripande. Definitionen av övergripande här är att inte exakta områdesgränser eller datum sätts i vattentjänstplanen. Detta är ett ansvar som ligger på va-huvudmannen och anses inte vara en del av vattentjänstplanen. Att låta den exakta planeringen ligga på va-huvudmannen och inte ta in den i strategin bedöms rimligt då strategin är ett relativt statiskt dokument med en planeringshorisont på 10–15 år, medan en exakt tidplan för utbyggnad kan behöva revideras i kortare intervaller beroende på flera olika faktorer så som bebyggelseakt, hushållsekonomi (intresse för att bygga) och ändrade exploateringsmöjligheter. Att strategin dock sätter inriktningar och strategiska insatser gör att man i den mer fortlöpande planeringen får med behovet av att skydda känsliga vatten eller planera proaktivt inför omställningar. Genom behovsprioriteringen i strategin framgår

även utifrån vilka bedömningsgrunder behovet utgår och det bör kunna ge en bättre uppfattning för den enskilde om vilket behov som ligger till grund för en allmän vattentjänst.

Vad gäller det som omnämns som administrativa åtgärder så kommer bilaga 2 uppdateras för att tydliggöra dokumentens ingående struktur sinsemellan och deras syften och revideringsintervall/uppdateringsbehov. På så vis blir det lättare att följa vilka dokument som innehåller den information som behövs för att ta fram hela underlaget för ett utbyggnadsområde.

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster
Inriktning 5 kommer arbetas om för att öka tydligheten. GIS-programmet som vi jobbar i vid användning av prioriteringskartan innehåller tydliga förklaringar och beskrivningar till de olika skikten, men detta har inte tagits med i strategin av utrymmesskäl. En del skiktnamn står tydliga för sig själva medan andra kan behöva en mer förklarande namngivning. Namnen på skikten kommer ses över och ändras vid behov om mer tydlighet behövs.

Korrektur skrivtekniskt
Noteras, ändras.

2. STATLIGA VERK OCH MYNDIGHETER M.FL.

2.1 Trafikverket 2025-06-26

Yttrande:

Inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Det är väldigt positivt att Vivab har inventerat hur de allmänna va-anläggningarna riskerar att påverkas av förväntade klimatförändringar.

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Att kommunen har tagit fram GIS underlag för att informera samhällsplanering inom kommunen är värdefullt.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Kommunen måste se till att dagvatten hanteras inom planområdet och inte påverkar vägområdets eller järnvägens dike på något sätt. Väg eller Järnvägsdiken är endast till för vägens/järnvägens avvattning och Trafikverket tar inte emot vatten från andra verksamheter. Diken, trummor och andra anläggningar för hantering av dagvatten är dimensionerade för vägen/järnvägens behov och inte för exploatering i dess närhet.

Kommentar:

Inriktning 4 - Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Noteras

Inriktning 5 - Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Noteras

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

5 (27)

Inriktning 3 - Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Strategi för vattentjänster är kommunens mest övergripande dokument för att införa förändring i våra processer kring vatten och detaljeringsgraden är också därefter. Det finns planer på att uppdatera och ta fram fler styrande dokument inom vattenområdet, se bilaga 2 i strategin. I dessa kommer detaljeringsgraden ha möjlighet att bli högre för specifika frågor, bland annat kring hantering av dagvatten i våra planprocesser. Vi tar med yttrandets synpunkter in i den fortsatta processen med dessa styrdokument.

2.2 Boverket

Yttrande:

Avstår från att lämna synpunkter

Kommentar:

Noteras

2.3 Havs- och vattenmyndigheten 2025-06-26

Yttrande:

Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget.

Kommentar:

Noteras

2.4 Livsmedelsverket 2025-08-13

Yttrande:

Generellt

Livsmedelsverket anser att strategin och planen är välarbetad med ett tydligt uppbygg.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning och inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Strategin beskriver endast insatser för att minska påverkan på vattentjänster vid skyfall. Det nämns även att Vivab har inventerat hur de allmänna va-anläggningarna riskerar att påverkas av förväntade klimatförändringar. Vi vill understryka vikten av att i arbetet med att säkra dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat inte bara ta hänsyn till skyfall, utan även andra effekter klimatförändringarna kan ha på dricksvattenförsörjningen.

Denna strategi nämner inte om tillgång finns till reservvattenförsörjning eller om möjligheter till detta utreds. Livsmedelsverket vill lyfta reservvattenförsörjning som en viktig åtgärd att undersöka möjlighet till, för en mer robust dricksvattenförsörjning.

Vattentjänster

Vi ser positivt på att strategin lyfter behovet av återvinning av vatten för att säkerställa tillgång till dricksvatten dels i ett förändrat klimat, med större risk för vattenbrist till följd av klimatförändringarnas effekter, dels i andra krissituationer för att öka beredskapen.

Det är även positivt att strategin beskriver att arbetet med vattentjänster ska ske klimatanpassat och behovsprioriterat i takt med samhällsutvecklingen.

Robusthet och hot

Vi föreslår att ett nästa steg i arbetet med vattentjänstplanen är att även inkludera aspekter kring höjd beredskap och krig.

Att ha en aktuell nödvattenplan är en viktig åtgärd för att säkerställa leverans av dricksvatten i krissituationer. Vi noterar i Bilaga 2 att kommunen via Vivab har en aktuell nödvattenplan, vilket är positivt. Det framgår dock inte om nödvattenplanen omfattar situationer vid höjd beredskap, och vi vill lyfta att planen med fördel även bör ta höjd för sådana förhållanden.

Kommentar:

Generellt

Noteras

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning och inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Förtydligande kommer göras kring avgränsningen av skyfallsfrågan i strategi för vattentjänster då den styrs av lagstiftning. Strategiska insatser för inriktning 1 kommer också förtydligas och konkretiseras för att visa på de olika utmaningarna inom arbetet med att skydda vårt dricksvatten i ett föränderligt klimat samt behovet av reservvatten.

Vattentjänster

Noteras

Robusthet och hot

Noteras. Bilaga 2 kommer förtydligas kring dokumentens inbördes förhållande och innehåll.

2.5 Region Halland 2025-09-09

Yttrande:

Generellt

Region Halland anser att Förslag till Strategi för vattentjänster, inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan, är välformulerad och genomtänkt. Uppdelningen efter de tre vattentjänsterna dricksvatten, spillvatten, dagvatten samt löpande begreppsförklaringar i blå rutor skapar tydlighet.

Region Halland instämmer till övervägande del med de ambitioner och inriktningar som uttrycks i dokumentet. På flera ställen i Förslag till Strategi för vattentjänster

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

finns tydliga kopplingar till nuvarande skrivningar i Regional fysisk plan för Halland samt till vattenpositionspapperet inom SBHSS (Brysselkontoret), såsom de strategiska insatserna ”Öka användningen av fler sorters vatten utöver dricksvatten”, ”Se spillvatten som en resurs, inte ett avfall” samt ”Möjliggör för cirkulära resursflöden”. Region Halland instämmer även i resonemanget kring att grönytor både kan vara multifunktionella och kostnadseffektiva.

Det är mycket positivt att strategin framhåller behovet av samverkan inom vattenfrågor. Detta stämmer väl överens med nuvarande skrivningar inom Regional fysisk plan kring behovet av att planera utifrån avrinningsområden, samordna proaktivt uppströmsarbete och samverka kring bland annat kontinuitetshandling.

Region Halland anser att det behövs ett förtydligande av förhållandet mellan Strategi för vattentjänster och kommunens andra berörda dokument. Region Halland efterfrågar ytterligare förtydliganden inom områdena ekosystemtjänster och biologisk mångfald. På sid 3 anges att strategin ”ger en tydlig riktning för vårt arbete med vattentjänster och för att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten, arbeta med ekosystemtjänster och sträva efter långsiktigt hållbar samhällsplanering” men på sid 15 uppges att strategin inte hanterat ”frågor kring naturbaserade lösningar, ekosystemtjänster och biologisk mångfald, vilka i stället ryms i de grönblå styrdokument som planeras tas fram ungefär samtidigt som strategi för vattentjänster och i den klimatanpassningsplan som finns i Falkenberg”. Region Halland ställer sig frågande till huruvida det är rimligt att strategin ger en tydlig inriktning för arbetet med ekosystemtjänster samtidigt som sådana frågor inte hanteras av dokumentet utan snarare återfinns i andra styrdokument?

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

under ”2.3.1 Säkra en robust dricksvattenförsörjning” konstateras att ”Dricksvatten är en bristvara, trots detta är vi i Sverige bortskämda med att kunna använda vårt dricksvatten direkt ur kranen. För att säkerställa att det även i framtiden finns tillräckligt rent vatten som täcker behovet av drickbart vatten behöver vi jobba med vilket vatten vi använder till vad och vilken kvalitet som behövs i olika sammanhang.” Region Halland instämmer i påståendet men vill även tillägga att *mängden* dricksvatten som används behöver minska, bland såväl enskilda hushåll som olika verksamheter. Region Halland anser därmed att det bör läggas till en strategisk insats som handlar om att verka för att minska förbrukningen av dricksvatten.

Robusthet och hot

Vidare välkomnar Region Halland att dokumentet på flera ställen kopplar frågan om vattenförsörjning till beredskap och säkerhet

Kommentar:

Generellt

Positiva synpunkter noteras och uppskattas. Vad gäller förtydligande kring förhållandet mellan olika styrdokument så kommer detta göras i strategin, framför allt genom en uppdatering av bilaga 2 som innehåller förhållandet mellan alla kommunens styrdokument. Vad gäller strategins avgränsningar har det framkommit i flera yttrande att det blivit otydligt när det kommer till

ekosystemtjänster, biologisk mångfald och klimatanpassning. Så som angett under avgränsningar hanterar inte strategin dessa frågor då de i första hand hanteras av andra styrande dokument. Det är dock oundvikligt att fler av inriktningarna och de strategiska insatserna ändå kan ha effekt på områdena. Strategin kommer dock förtydligas i sitt syfte för att det ska vara tydligt från början vilket strategins huvudsakliga fokus är.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

Noteras och kommer ändras.

Robusthet och hot

Noteras

2.6 SGU 2025-07-03

Yttrande:

SGU avstår från att lämna yttrande i rubricerat ärende.

Kommentar:

Noteras

2.7 Vattenmyndigheten 2025-08-18

Yttrande:

Vattenmyndigheten i Västerhavets distrikt avstår från att lämna några synpunkter på rubricerade handlingar.

Kommentar:

Noteras

3. KOMMUNALA NÄMNDER OCH BOLAG

3.1 Varbergs kommun 2025-09-23

Yttrande:

Generellt

Strategin är ambitiös och välstrukturerad, och behandlar på ett tydligt sätt de tre centrala vattentjänsterna: dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Det är särskilt värdefullt att strategin även uppfyller kraven på en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Samverkan

Varbergs och Falkenbergs kommuner har valt att samverka genom det gemensamt ägda bolaget Vivab, som ansvarar för drift och förvaltning av de allmänna Va-anläggningarna. Även om kommunerna har separata VA huvudmän, taxor och styrdokument, är det av stor vikt att strategiska vägval och planeringsförutsättningar är samordningsbara. I strategin anges att "detaljstudierna av tänkta utbyggnadsområden och tidsplanering för desamma görs av Vivab utifrån satta ägardirektiv". Varbergs kommun vill här lyfta behovet av förtydligande. I Varbergs kommun är det kommunen som, i samverkan mellan förvaltningar och bolag, ansvarar för att ta

fram utbyggnadsplaner och göra prioriteringar. Vi föreslår därför att strategin tydligare beskriver ansvarsfördelningen mellan Falkenbergs kommun och Vivab i planeringsarbetet.

Strategin hänvisar till gemensamma dagvattenanvisningar från 2017, vilket är en god grund. Samtidigt ser Varbergs kommuns behov av att dessa riktlinjer ses över i ljuset av nya erfarenheter, förändrade klimatförutsättningar och uppdaterade målbilder. Varbergs kommun ser framemot ett gemensamt arbete med att revidera dagvattenanvisningarna vilket skulle kunna stärka samordningen ytterligare.

Vi ser även positivt på strategins betoning av vatten som en gränsöverskridande resurs och vikten av samverkan inom avrinningsområden. Det finns goda skäl att fortsätta utveckla dialogen mellan kommunerna i frågor där påverkan och ansvar är gemensamma.

Varbergs kommun ser Falkenbergs strategi för vattentjänster som ett viktigt verktyg för att möta framtidens vattenutmaningar.

Varbergs kommun ser behov av fortsatt samordning i frågor som rör strategisk planering, planeringsmodeller och styrdokument. Vi ser positivt till det fortsatta samarbetet med Falkenbergs kommun och Vivab, och vill med detta yttrande bidra till ett tydligt och effektivt uppdrag.

Kommentar:

Generellt

Noteras

Samverkan

I och med det gemensamt ägda va-bolaget är samverkan och likriktning med Varbergs kommun en viktig hörnstolpe i Falkenbergs kommuns arbete med vattentjänster. Här upplever vi dock att vi tolkat strategins text på olika sätt. Det som Varberg beskriver kring utbyggnadsplaner och prioriteringar är en fråga i samhällsplaneringsprocessen i Falkenberg och görs därmed i samarbete över både förvaltning- och bolagsgränser. Det är på nästa nivå, som i strategin beskrivs som detaljstudier av utbyggnadsområde och tidsplanering för utbyggnad, som va-bolaget tar över ansvaret och sedan presenterar förslag till verksamhetsområde för beslut. Beslut om verksamhetsområde fattas sedan av kommunfullmäktige.

Vi i Falkenberg ser också positivt på det samarbete som finns och kan vidareutvecklas tillsammans med Varbergs kommun. De gemensamma dagvattenanvisningarna finns nämnda i bilaga 2 och där kommer tydliggöras att även vi ser behov av revidering av dem. Samarbetet kring styrdokument är något vi ser fram emot att fortsätta med och i och med det kunna använda respektive kommuns övergripande dokument som strategier och policys för att kunna göra dem ännu bättre.

3.2 Hylte kommun 2025-09-17

Yttrande:

Falkenbergs kommun har gjort detta på ett väldigt tydligt sätt och det är lätt att följa de övergripande inriktningarna. Strategin bedöms inte påverka VA-planeringen i Hylte kommun och det finns inga ytterligare synpunkter på den.

Kommentar:

Noteras

3.3 Kungsbacka kommun, Teknikförvaltningen 2025-07-04

Yttrande:

Förvaltningen för Teknik har inga synpunkter på förslaget till Strategi för vattentjänster

Kommentar:

Noteras

3.4 Laholms kommun 2025-08-12

Yttrande:

Laholms kommun har inga synpunkter på förslag till Strategi för vattentjänster

Kommentar:

Noteras

3.5 Laholmsbuktens VA 2025-09-05

Yttrande: Laholmsbuktens VA har inga synpunkter på Falkenbergs kommuns strategi för vattentjänster inkl. vattentjänstplan.

Kommentar:

Noteras

3.6 Vivab, Vatten och Miljö i Väst AB inklusive Favrab, 2025-10-06

Yttrande:

Generellt

Favrab och Vivab anser att strategin i sin helhet behöver bli mer överskådlig. De fem inriktningarna är i nuvarande form svåra att följa, och strukturen och ordningen bör ses över för att underlätta förståelsen.

Strategin bör tidigt ange och förklara de fem inriktningarna som strategin till stora delar grundar sig på.

I strategins syftesbeskrivning framhålls att målet är att möta de stora utmaningarna inom vattenförvaltning. Detta är en viktig utgångspunkt, men för att strategin ska kunna fungera som ett effektivt vägledande dokument behöver dessa utmaningar tydliggöras och specificeras. Att konkret beskriva vilka utmaningar som avses skulle skapa en gemensam problembild och underlätta prioriteringar i det fortsatta arbetet. Ett tydliggörande av utmaningarna bidrar också till ökad förståelse och

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

samsyn mellan kommun, VA-bolag och andra berörda aktörer, vilket i sin tur stärker möjligheten att nå de långsiktiga målen som strategin anger.

En schematisk bild över hur de olika vattenrelaterade dokumenten förhåller sig till varandra saknas och behöver tydligt framgå för att förstå hur dokumenten hänger samman.

Under varje inriktning har strategiska insatser tagits fram för att nå inriktningen. Det bör framgå hur dessa strategiska insatser ska arbetas med och följas upp.

Robusthet och hot

Favrab och Vivab vill betona behovet av stärkt regional samverkan för att öka robusthet och redundans i vattenförsörjningen. Strategin bör tydligare lyfta detta som en central del av framtida beredskap. Utöver samarbetet med Varberg genom Vivab bör dialog och samordning även stärkas med Halmstad, Mark och Kungsbacka, särskilt kring vattentäkter, nödvattenförsörjning och beredskap. Den Regionala vattenförsörjningsplanen och den kommande Regionala nödvattenplanen visar att ett ökat samarbete är avgörande för en långsiktigt trygg vattenförsörjning.

Ökat samarbete med grannkommuner bör framhållas som en strategi för att uppnå robusthet, beredskap och nödvattenförsörjning vilket ligger i linje med Regional vattenförsörjningsplan och kommande Regional nödvattenplan.

Avsnittet kring framtida utmaningar bör utvecklas och baseras på nationella och branschgemensamma analyser av framtidens VA-utmaningar. Utmaningar kopplade till distribution, framtida systemlösningar, robusthet, beredskap och nödvattenförsörjning behöver lyftas fram tydligare. Det är även viktigt att betona behovet av ökad regional samverkan för att möta dessa utmaningar och stärka försörjningstryggheten.

Korrektur skrivtekniskt

Formuleringen om ”god teknisk standard” behöver ses över och förankras i gällande lagstiftning.

Flera begrepp behöver definieras tydligare, såsom Vivab och Favrab. Definitioner för bl.a. VA-förening, spillvatten, VISS och NMD saknas. Definitionen av skyfall bör utgå från SMHI:s definition.

Bilagorna behöver ses över och kompletteras. Kartor och figurer bör förses med tydligare förklaringar. VA-föreningar bör särskiljas i kartmaterialet.

Ekonomi

Avsnittet bör skrivas om i sin helhet. Nuvarande text är svår att förstå och saknar tydlighet. Det bör framgå att långsiktiga investeringar är avgörande för att upprätthålla robusthet och kvalitet, samt att försenade investeringar ökar både sårbarhet och framtida kostnader. Det är också viktigt att skilja mellan bolagekonomiska och

samhällsekonomiska perspektiv. Investeringar i exempelvis ”multiytor” kan vara initialt kostsamma men ge stora samhällsekonomiska nyttor.

Förslag på omskrivning av avsnitt, *Vattentjänster kräver stora investeringar och långsiktig planering. I takt med att kommunen växer och klimatförändringarna intensifieras ökar behovet av att utveckla och förnya vattentjänsterna. Samtidigt är investeringarna kapitalkrävande och påverkar kommunens ekonomi genom ökade kostnader för avskrivningar och räntor.*

Om investeringar försenas eller uteblir riskerar kommunen att inte kunna möta grundläggande behov kopplade till vattenförsörjning, avloppsrening och dagvattenhantering. Det kan leda till ökad sårbarhet vid extremväder, försämrad vattenkvalitet, kapacitetsbrist i växande områden och ökade kostnader för akuta åtgärder.

Längre och återkommande driftstörningar påverkar våra kunder och det finns risk för stora samhällsekonomiska kostnader när verksamheter och företag inte kan bedriva sin verksamhet. En stabil investeringstakt är därför avgörande för att säkerställa både förebyggande underhåll och kapacitetsökning.

Utöver investeringsbehovet påverkas ekonomin av förändrade omvärldsfaktorer såsom nya miljökrav, säkerhetsrisker och stigande kostnader för material och energi. Det ställer krav på en effektiv och strategisk hantering av resurser, där investeringar prioriteras utifrån risk, samhällsnytta och långsiktig hållbarhet.

Genom att planera och genomföra investeringar i rätt tid, med fokus på kompetens, robust infrastruktur och resurseffektiva lösningar, skapas förutsättningar för att vattentjänsterna ska kunna levereras tryggt och hållbart över tid.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

Texten i avsnittet bör förtydligas och språkligt ses över. Formuleringar som ”smutsigare råvatten” och ”dricksvatten som bristvara” bör undvikas, då de riskerar att skapa missförstånd. Fokus bör i stället ligga på de faktorer som påverkar förutsättningarna för en trygg och långsiktigt hållbar vattenförsörjning:

- förändrade nederbördsmonster till följd av klimatförändringar, med risk för både perioder av torka och intensiva skyfall som kan försämra råvattenkvaliteten,
- behov av att stärka vattenverkens processer för att hantera variationer i råvattnets kvalitet och mängd,
- behovet av robusta distributionssystem med redundans, rundmatade ledningsnät och tillräckliga reservoarer för att kunna stå emot störningar och öka resiliensen.

Avsnittet bör också lyfta vikten av att värdera vårt vatten och kommunicera dess betydelse – att använda rätt vatten till rätt ändamål och i rätt kvalitet.

Inriktning 2 – Nyttja resurserna i spillvattnet

Inriktningen behöver ses över så att de speglar de mest grundläggande målen för vattentjänster. Framför allt bör robust spillvattenrening lyftas fram som ett tydligt mål, då nyttjande av resurser i spillvattnet är sekundärt och förutsätter en fungerande och robust rening. Begreppet att ”ligga i framkant” behöver konkretiseras, exempelvis vad gäller ny teknik, innovation eller arbetssätt, för att tydliggöra vad som förväntas.

Rubriken för inriktningen bör ändras till ”Robust spillvattenhantering”. Inriktningen och avsnittet bör i första hand betona behovet av en robust spillvattenrening. Kommande skärpta lagkrav och ökade krav på recipientskydd ställer höga krav på utveckling och investeringar i reningsverken för att säkerställa att utsläppsnivåer och miljökvalitetsnormer kan uppfyllas. Därefter bör resursutnyttjandet lyftas fram som ett viktigt komplement.

Avsnittet bör kompletteras med att spillvattnet innehåller värdefulla resurser såsom energi och näringsämnen, särskilt fosfor. Eftersom världens fosforreserver är begränsade och nytvinning har negativa effekter på klimat, miljö och hälsa, är ökad återvinning och återanvändning av dessa ämnen en nödvändighet. Detta kan samtidigt bidra till minskade utsläpp, minskat beroende av importerade resurser och lägre klimatavtryck.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Begreppet *framtidssäkra* behöver konkretiseras i texten. En avgörande förutsättning för att långsiktigt kunna hantera dagvatten är att det finns tillgång till mark och rådheter över strategiskt belägna ytor. Dagvattenlösningar som dammar, diken, magasin och grönytor konkurrerar ofta med annan markanvändning. Därför bör det i strategin lyftas att kommunen aktivt behöver identifiera, säkerställa och reservera mark för framtida dagvattenhantering i både befintlig bebyggelse och ny, exempelvis genom strategiska strukturplaner.

Vidare bör det framgå att dagvattenlösningar behöver utformas utifrån lokala förutsättningar och behov, inte som generella standardlösningar. Olika områden har skilda behov – i vissa kan rening vara viktigast utifrån miljökvalitetsnormer och skydd av råvattentäkter, medan det i andra främst handlar om fördröjning för att minska översvämningsrisker. Anläggningar som inte är anpassade till platsens behov riskerar att ge begränsad nytta till höga investerings- och förvaltningskostnader, exempelvis dammar i områden med låg risk för översvämning eller omfattande reningsinsatser där föroreningsbelastningen är låg.

Vid revidering av befintliga dagvattenanvisningen (antagen 2017) behöver det säkerställas att anvisningarna stödjer och utgör en förlängning av inriktningen i detta avsnitt, samt ger ett ändamålsenligt stöd i planering, byggande och förvaltning.

Inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Rubriken för inriktningen bör ändras till ”Minska skyfallspåverkan på den allmänna anläggningen”. Detta tydliggör att fokus ligger på hur de allmänna VA-anläggningarna kan påverkas och behöver klimatanpassas, snarare än en mer allmän påverkan på vattentjänsterna i stort.

Avsnittet bör förtydligas avseende tekniska begrepp och dimensionering. Formuleringar kring återkomsttid, nödutlopp och dagvattendammars bräddning är otydliga och bör klargöras och ses över.

Strategin ska redovisa hur kommunen avser att långsiktigt möta behovet av allmänna vattentjänster, samt en bedömning av vilka åtgärder som krävs för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Det är viktigt att förtydliga att den allmänna VA-anläggningen inte är dimensionerad och avsedd för att ta hand om det vatten som genereras vid skyfall. Begreppet ”långsiktigt” bör preciseras med ungefärligt tidsperspektiv.

Vidare är det viktigt att dokumentet tydligt klargör att den allmänna VA-anläggningen inte är dimensionerad för att hantera skyfall. Detta är en grundförutsättning som måste framgå för att undvika missförstånd.

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Avsnittet är i nuläget svårt att överblicka, särskilt delen om poängsättning och prioritering utifrån GIS-kartskikt. Det finns oklarheter kring hur de viktas och vilka nivåer som avses, exempelvis för havsnivåhöjning. Poängsättningen av dagvattenrisker behöver ses över och förtydligas för att undvika att stora investeringsbehov pekats ut utan platsanpassade bedömningar.

GIS är ett värdefullt verktyg för behovsprioritering, men det behöver kompletteras med mer platsspecifika analyser. Även ansvar och process för detaljstudier bör ses över och tydliggöras.

För att komplettera behovsprioriteringen behövs en VA-utbyggnadsplan tas fram som ger en översiktlig bild av områden med befintlig bebyggelse där utbyggnad av allmänt vatten och avlopp kan bli aktuell. Planen utgår från områdenas behov av VA-försörjning i ett större sammanhang enligt vattentjänstlagen och kan ligga till grund för mer detaljerad planering, prioritering av investeringar och samordning med nyexploatering. Denna plan bör följas upp och revideras löpande för att säkerställa en långsiktig och samordnad VA-utbyggnad i kommunen. En sådan plan bör tas fram av kommunen med stöd av VA-huvudmannen.

Kommentar:

Generellt

Strategins överskådlighet har setts över men kommer till stora delar förbli då de flesta remissinstanser anser att den fungerar och vi har utgått från kommunens mall för styrande dokument. De fem inriktningarna nämns tidigt under rubriken ”strategi” för att dokumentets fokus snabbt ska bli synligt.

Precis som Vivab nämner är det utmaningarna som är vår gemensamma utgångspunkt och vi måste därför vara överens om vad vi möter. Kapitlet om utmaningar inom vattenförvaltning kommer redigeras och göras utförligare.

Gällande dokumenten i bilaga 2 och dess inbördes förhållande så kommer bilagan förtydligas och innehålla både mer beskrivande text och bild.

Strategi för vattentjänster är ett aktiverande styrdokument som syftar till att anföra förändring och utveckling. Den kan peka ut långsiktiga mål och inriktningar men går inte in på hur man praktiskt ska agera. Det är dock tydligt ef-

ter samrådet att en viss detaljeringsgrad behöver uppnås och strategin kommer förtydligas för att dess inriktningar ska kunna användas i arbetet med vattentjänster på ett sätt som ger uppfyllelse av både lagstiftning och kommunkoncernens övergripande mål och visioner.

Robusthet och hot

Inriktning 1 kommer förtydligas kring samverkan och utöver råvattenkvalitet även fokusera på samverkan för leveranssäkerhet. Ytterligare insats kring samverkan läggs till.

Avsnittet om framtida utmaningar kommer arbetas om för att göra plats till mer innovation, men även för att lyfta de större samhällsutmaningarna och behovet av samverkan.

Korrektur skrivtekniskt

Uttrycket god teknisk standard kommer tas bort för att undvika felaktiga tolkningar.

Definitionslistan kommer förtydligas. I definitionslistan finns dock enbart ord som ingår i strategin och som har behövt definieras där definition inte framgår tydligt på annat vis. Ord som enbart nämns i bilagorna ingår inte i strategins definitionslista. Ord som förtydligats i strategins text genom exempelvis förklaringsrutor har vi inte alltid sett behov av att definiera på nytt i definitionslistan. Skyfall är definierat enligt SMHIs definition.

Bilagorna kommer förtydligas och uppdateras så att de bättre passar in med de förändringar som görs i strategin. Vad gäller kartmaterialet i bilaga 3 är det enbart exempelbilder och representerar en ögonblicksbild av en viss sammansättning av skikt. När strategin är antagen kommer Vivab, inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen, ha tillgång till kartmaterialet i GIS-program.

Ekonomi

Avsnittet om ekonomi kommer bearbetas med beaktande av Vivabs yttrande och föreslagna text.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

Inriktning 1 kommer omarbetas för att undvika sådana formuleringar som omnämns skapa missförstånd. Ändringar kommer göras för att försöka sätta det fokus på texten som efterfrågas, men på ett sätt som passar strategins uppbyggnad. Att använda rätt vatten till rätt ändamål har yttrats av flera instanser och kommer införas i inriktningen.

Inriktning 2 – Nyttja resurserna i spillvattnet

Mycket av det som nämns i yttrandet är en del av det som inriktning 2 idag fokuserar på - ett nyttjande av resurser som kan och bör tas tillvara på. Inriktningen är dock snäv och Vivab har en poäng i sitt yttrande om att det saknas skrivning kring hur vi säkerställer rening av spillvattnet innan vi kan utnyttja de resurser som finns i det. Inriktning 2 kommer breddas med detta.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Inriktning 3 kommer förtydligas och fyllas på med mer text och strategiska insatser kring reservering av mark och lokala förutsättningar och behov. Inriktningens "framtidssäkra" kommer ses över så det är tydligt vad som vill uppnås med inriktningen.

Kommentaren om dagvattenanvisningarna tas med i det vidare arbetet kring uppdatering av desamma.

Inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Inriktning 4 är till följd av lagstiftningen idag snäv och tydligt avgränsad i strategin. Namnet på inriktningen kan ändå komma att tydliggöras.

En del tekniska begrepp är nödvändigt för strategins formuleringar. Med det sagt bör de vara tydligt definierade och förklarade där så behövs. Definitionslistan kommer ses över så att definitioner som behövs klargörs. Textavsnittet om skyfalls påverkan på dagvattenanläggningar ändras så att det tydliggörs vad som menas med de olika bräddningarna

I definitionen av skyfall kommer detta tydliggöras och inriktning 4 innehåller idag beskrivningar av varför den allmänna va-anläggningen inte är dimensionerad för skyfall, där anser vi att det är tydliggjort.

Strategins planeringshorisont anges i dokumentet som 10-15 år. Långsiktigt kan trots det anses vara ett relativt begrepp, men det är samtidigt ett vedertaget begrepp som vi inte anser behöver mer definition.

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Inriktning 5 kommer arbetas om för att tydliggöra dess mål som strategisk insats för va-planeringen och utbyggandet av vattentjänster. Mycket av det mer tekniska GIS-relaterade innehållet kommer flyttas till bilaga 3.

Va-utbyggnad är en stor investering och varje utbyggnadsområde behöver studeras i detalj innan beslut om verksamhetsområde för vattentjänster och därmed utbyggnad. Strategi för vattentjänster har som delsyfte att utgöra grunden för Falkenbergs kommuns vattentjänstplan. Inriktning 5 och andra delar av strategin kommer tydliggöras kring hur den ska läsas och tolkas för att fungera som vattentjänstplan. Strategin är dock kommunens mest övergripande aktiverande dokument och dess inriktningar kan inte ensamma stå för all den utredning som behöver göras i ett specifikt fall kring bedömning om behov av utbyggnad, utan den ska tjäna som en riktning och vägledning. GIS-produkten som tagits fram och presenteras i bilaga 3 kan bli till stor visuell hjälp i utredningsarbetet inför nya utbyggnadsområden. I bilaga 2 kan också läsas vilka ytterligare, ofta mer konkreta, dokument som finns eller behöver tas fram för att komplettera strategin och tillse att vi kan leva upp till kommunens mål och visioner inom va-området.

3.7 Falkenbergs Bostads AB 2025-07-03

Yttrande:

Samverkan

Vi ser positivt på att strategin är övergripande för hela kommunkoncernen och därmed inkluderar oss som kommunalt bostadsbolag i det gemensamma ansvaret för att säkerställa hållbara vattentjänster i en växande kommun. Vi delar strategins utgångspunkt att väl fungerande vattentjänster är en grundförutsättning för en hållbar samhällsutveckling. Fabo ser positivt på att implementera hållbara dagvattenlösningar i våra bostadsprojekt. Fabo ser även positivt på möjligheter till samnyttjande av dagvattenlösningar i gemensamma anläggningar mellan olika kommunala aktörer.

I och med denna strategin kommer det bli otroligt viktigt att skapa starka samverksformer i koncernen för att framtidssäkra vattentjänster.

Fabo ser det som självklart att kommande revideringar av VA2040 och VA-policy etc. sker i dialog och kommer ut på remiss.

Kommentar:

Samverkan

Kommunen kommer alltid samråda med berörda enligt de krav som finns på delaktighet och det är positivt att Fabo vill vara en del av kommunens fortsatta arbete med vattentjänster. Samverkan sker i olika stadier i olika processer och precis som Fabo ser vi ett behov av att tydliggöra samverkan inom kommunkoncernen. Strategi för vattentjänster är kommunens mest övergripande dokument för att införa förändring i våra processer kring vatten och detaljeringsgraden är också därefter. Vad gäller samverkan uppmuntras det i strategin men tas inte upp mer detaljerat än så i detta övergripande dokument, vi hoppas därför Fabo kommer ha möjlighet att aktivt delta i framtagande och uppdatering av fler underliggande styrdokument enligt bilaga 2.

3.8 Kultur-, Fritid- och Tekniknämnden Falkenberg 2025-09-30

Yttrande:

Generellt

Kultur-, fritids- och tekniknämnden ställer sig bakom dessa inriktningar, men konstaterar att förslaget till strategi för vattentjänster inte innehåller någon tydlig målbeskrivning och inte heller någon beskrivning av hur arbetet med dessa strategiska inriktningar planeras att genomföras.

KFTN föreslår att innehållet i den föreslagna strategin ses över för att säkerställa att strategin fullt ut uppfyller de krav som enligt lagen om allmänna vattentjänster ställs på vattentjänstplaner. Vidare föreslår nämnden att plan- och strategienheten ska se över vilka övriga delar av texten som det finns behov av att utveckla och förtydliga.

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

Vattentjänstplan

Om strategin för vattentjänster ska fungera som kommunens vattentjänstplan bör förslaget, enligt kultur-, fritids- och tekniknämnden, kompletteras med en utförlig plan för hur det långsiktiga behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses och hur de utmaningar som finns på området ska hanteras.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen och inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Vad det gäller åtgärder för att förhindra skyfalls påverkan på vattentjänsterna anser kultur-, fritids- och tekniknämnden att de strategiska insatser som föreslås inte framstår som tillräckliga och i vissa fall är det oklart vad som åsyftas. En av de strategiska insatser som föreslås är hantering av skyfall på markytan genom att minska andelen hårdgjorda ytor och anlägga skyfallsstråk samt multifunktionella översvämningssytor. Enligt kultur-, fritids- och tekniknämnden ger formuleringen ”minska andelen hårdgjorda ytor” intryck av att de hårdgjorda ytor som finns idag ska ersättas med icke-hårdgjorda ytor, något som nämnden inte anser bör vara målet med insatsen. I stället bör denna strategiska insats fokusera på att minska andelen hårdgjorda ytor i samband med exploatering. Exploatering innebär enligt kultur-, fritids- och tekniknämnden emellertid alltid anläggande av vissa hårdgjorda ytor. Kultur-, fritids- och tekniknämnden föreslår därmed att formuleringen ”minska andelen hårdgjorda ytor” ersätts med formuleringen ”vid exploatering ska andelen hårdgjorda ytor minimeras”. En annan insats som föreslås för att förhindra skyfalls påverkan på vattentjänsterna är ”Reinvestering i befintliga områden vid nybyggnation för att mängden dagvatten som renas och fördröjs”. Enligt kultur-, fritids- och tekniknämnden är det emellertid oklart vad som menas med denna insats. Nämnden föreslår därför att denna insats ska omformuleras så att det tydligt framgår vad som åsyftas.

Kommentar:

Generellt

Strategi för vattentjänster är ett aktiverande styrdokument som syftar till att anföra förändring och utveckling. Den kan peka ut långsiktiga mål och inriktningar, men går inte in på hur man praktiskt ska agera. Det är dock tydligt efter samrådet att en viss detaljeringsgrad behöver uppnås och strategin kommer förtydligas för att dess inriktningar ska kunna användas i arbetet med vattentjänster på ett sätt som ger uppfyllelse av både lagstiftning och kommunkoncernens övergripande mål och visioner.

Vattentjänstplan

Strategin kommer uppdateras med ett generellt kapitel om hur den ska användas, läsas och tolkas för att tydliggöra hur Falkenbergs kommun lever upp till kraven om vattentjänstplan i lagen om allmänna vattentjänster genom strategin, dess inriktningar, bilagor och underdokument.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen och inriktning 4 – Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

Skyfallshanteringen som strategin berör är i viss mån begränsad till den skyfallshantering som berörs i lagen om allmänna vattentjänster, det minskar

dock inte behovet av att arbeta med skyfall. Strategins insatser är just insatser som man kan jobba med för att uppnå inriktningarna och vi vill därför inte bli allt för detaljrika kring hur insatserna ska utföras. Insatserna kring att minska andel hårdgjorda ytor kommer förtydligas under inriktningarna för skyfall respektive dagvatten för att tydliggöra vad vi hoppas uppnå med inriktningarna. Det är viktigt att se strategin som en helhet för allt vårt arbete med vattentjänster, både i hantering av befintliga områden och vid exploatering.

Insatsen kring reinvestering i befintliga områden kommer arbetas om då den, som den är skriven i samrådsversionen, inte är komplett.

3.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden Falkenberg 2025-09-29

Yttrande:

Generellt

Som nämns i inledningen av strategin, utgår all vattenförvaltning från miljö-kvalitetsnormerna för vatten. Under ”Framtidssäkra dagvattenhanteringen” nämns miljö-kvalitetsnormerna endast specifikt i en av de strategiska insatserna - ”Prioritera tillsyn utefter miljö-kvalitetsnormer för vatten för att minska föroreningskällor”. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att denna insats är för snävt formulerad i jämförelse med de övriga och föreslår att denna skrivning görs bredare för att lyfta fram att arbetet med att minska föroreningskällor oftast är ett samarbete mellan flera aktörer, till exempel verksamhetsutövare, VA-huvudman och tillsynsmyndighet. Ett förslag till alternativ skrivning är ”Uppströmsarbetet ska prioriteras utefter miljö-kvalitetsnormerna för vatten för att minska föroreningskällor”.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår även att miljö-kvalitetsnormerna inte bara lyfts fram i arbetet med dagvatten, utan även under inriktningen ”Nyttja resurserna i spillvattnet” genom att lägga till den strategiska insatsen ”Spillvattenhanteringen ska prioriteras utefter miljö-kvalitetsnormerna för vatten”.

Inriktning 5

Strategin fokuserar till stor del på hur vattentjänsterna ska utformas vid nybyggnation. Men de stora utmaningarna ligger i hur vi ska övervaka, laga och byta ut befintliga anläggningar och ledningsnät. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att kommunen måste arbeta mer proaktivt i denna fråga, för att undvika att tvingas till dyra och akuta lösningar i framtiden. Nämnden anser därför att strategin tydligt ska ange en hög ambitionsnivå för reinvesteringar i befintliga VA-anläggningar, och ange mål för detta som bör vara mätbara och möjliga att följa upp.

I strategin anges att det saknas kunskapsunderlag om bland annat inläckage i spillvattenledningar, trycket i dricksvattennätet och förnyelsebehov av befintligt ledningsnät, och att dessa faktorer därmed inte har beaktats i den aktuella behovsprioriteringen. Detta är grundläggande kunskap som är helt nödvändig för att planera reinvesteringar i VA-anläggningen och agera proaktivt. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser därför ett stort behov av att ta fram detta kunskaps-underlag så att reinvesteringens behovets omfattning kan uppskattas på ett korrekt sätt och att åtgärder kan planeras strategiskt och kostnadseffektivt.

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Även när det gäller dagvattenhanteringen fokuserar strategin på utformningen vid nybyggnation. Här måste det finnas en tydligare viljeinriktning att förbättra rening och fördröjning av dagvatten även från befintliga bebyggelsemiljöer, även om alla lösningar inte är på plats ännu, för det är här vi kommer ha våra största utsläpp i framtiden.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att strategin bör innehålla en tydligare angiven viljeinriktning om att kommunen ska ha tillräcklig tillgång på reserv-vatten. Även robusta anläggningar kan drabbas av oförutsedda händelser och vi måste därför vara beredda. Att ha god tillgång på reservvatten innebär kostnader, men dessa bör vägas mot de kostnader som ett längre dricksvattenhaveri skulle kosta. Nödvatten löser bara våra mest basala behov, och kan till exempel inte tillgodose näringslivets och livsmedelsindustrins behov.

Samverkan

För att kunna klara av de stora utmaningar som vi står inför så måste vi samarbeta mer och på nya sätt. För att främja en sådan utveckling är det viktigt att strategin anger en tydlig vilje-inriktning och ett tydligt uppdrag till alla inom koncernen, att samarbeta med koncernens bästa i fokus och att aktivt söka de mest kostnadseffektiva lösningarna utifrån ett helhetsperspektiv.

Kommentar:

Generellt

Miljökvalitetsnormerna är ett begrepp som används för att bedöma status på ett vattendrag och är alltså det övergripande syftet med hela vattenförvaltningsarbetet som strategi för vattentjänster är en stor del av. Miljökvalitetsnormerna nämns uttryckligen i inriktningarna 2, 3 och 5. Strategin kommer förtydligas så att det framgår att varje insats bör göras utifrån syftet att uppnå miljökvalitetsnormerna och de strategiska insatserna kommer förtydligas så det är insatsen som framgår istället för målet med insatsen.

Inriktning 5 – Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

Inriktning 5 kommer arbetas om för att tydliggöra prioritering av all va-planering, inte enbart nyutbyggnad. Svenskt Vatten rekommenderar dock ingen specifik förnysetakt. Detta då takten kan behöva variera över tid beroende på tillståndet på det befintliga ledningsnätet och att enbart ålder på ledningarna inte är en parameter som styr behovet av förnyelse.

Inriktning 5 kommer även förtydligas då det blivit missuppfattningar kring kunskapsunderlaget som finns jämfört med vad som finns som GIS-underlag och därmed har kunnat tas med i behovsprioriteringen. Kunskapsunderlag kring inläckage, förnysetakt mm. finns hos va-huvudmannen, men inte samlat på så sätt i GIS att det går att överföra och användas vid behovsprioritering i karta. Detta får man i stället ta hänsyn till på andra sätt och det bör givetvis ingå i prioriteringen av utbyggnad.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Inriktning 3 styr hur dagvatten ska hanteras. Strategin som dokument är sedan framåtsyftande, vilket kan göra att tolkningen gärna blir att strategin enbart ska uppfyllas vid nybyggnation. Strategin är dock skriven så att dess inriktningar ska gälla vid all dagvattenhantering, även om vi ser att merparten av dagvattenhanteringen är nybyggnation. Förtydligande kommer göras bland insatserna för att betona vikten av strategins inriktningar även vid hantering av befintliga system eller åtgärder som påverkar befintlig dagvattenhantering

Inriktning 1 – Skapa en robust dricksvattenförsörjning

Inriktningen och dess strategiska insatser kommer förtydligas kring reservvattnet.

Samverkan

Strategin som kommunens mest övergripande dokument blir, då den gäller alla förvaltningar och bolag, värdeskapande för det gemensamma arbetet. Vi får då en gemensam utgångspunkt. Den gemensamma riktningen och tillsammansarbetet kommer också ytterligare förtydligas i strategin. Med ett förtydligande även av bilaga 2, som redogör för underliggande styrdokument och dess ansvar, räknar vi med att ansvarsområden tydliggörs samtidigt som vi värnar den samverkan som behövs inom vattenområdet.

3.10 Räddningstjänsten Väst 2025-08-06

Yttrande:

Robusthet och hot

I händelse av kris (översvämningar, torka eller exempelvis olycka med farligt gods) eller krigssituation är det stor risk för att man inte kan ta vatten för släckning av brand i samma omfattning som normalt ur vattenledningsnätet.

Redan idag nyttjas vatten från åar och sjöar men i en ganska begränsad omfattning. I samband med skogsbrand är det dock ofta det enda alternativet. Stora uttaget av vatten kan få konsekvenser för dricksvattenförsörjningen eller naturvärden.

I en krigssituation kan man tvingas att ta mycket vatten ur Ätran för att släcka bränder i centrala Falkenberg då dricksvatten bör prioriteras för just vatten att dricka. Kan det komma att påverka dricksvattenförsörjningen? Hur påverkar det Ätran och dess fauna?

Vilka lämpliga alternativ för uttag av vatten för brandsläckning finns? Är dagvattdammar ett alternativ att ta vatten ifrån? Vilka anpassningar kan krävas för att möjliggöra ett uttag av vatten för brandsläckning?

Att säkra tillgången till vatten för brandsläckning utan negativ påverkan på dricksvattenförsörjningen anser Räddningstjänsten Väst är en viktig aspekt att ta med i strategin. En analys av möjligheterna till alternativa vattenkällor för brandsläckning och ev. behov av anpassningar för att möjliggöra ett uttag bör tas fram.

Samrådsredogörelse

Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan

Kommentar:

Robusthet och hot

Påverkan från tillfälligt stora vattenuttag är något som behöver hanteras i kommunens kris- och krigsförberedande arbete. Det når dock en detaljeringsgrad som är högre än den vi tar upp i strategin. Det är dock relevant att ta i beaktande framför allt i inriktning 1 om den robusta dricksvattenförsörjningen. Den specifika frågan som finns i yttrandet om påverkan på dricksvattenförsörjningen vid uttag av vatten i Åtran kan ges det generella svaret att uttag ur nedre delen av Åtran, nedströms dagens vattentäkt, har ringa påverkan på dricksvattenförsörjningen. Det bör dock utredas vidare i krisförberedande arbete där även påverkan på flora och fauna bör tas med.

Vad gäller lämplighet att använda dagvatten, i exempelvis dagvattendammar, för andra syften än enbart vidare utsläpp i vattendrag så är det något strategin uppmuntrar att vi som kommun och va-huvudman tittar vidare på. Detta kommer förtydligas i inriktningarna kring dricksvatten och dagvatten. Redan idag finns dock strategiska insatser som hänvisar till att nyttja resurserna i dagvatten och öka användningen av fler sorters vatten utöver dricksvatten.

3.11 Barn- och Utbildningsnämnden 2025-09-29

Yttrande:

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden har inga synpunkter att anföra på strategin som sådan, men framhåller att de investeringar som kan komma att krävas inte ska påverka nämndens ekonomi på ett sätt som medför att förutsättningarna för att tillhandahålla en likvärdig och hållbar verksamhet i hela kommunen äventyras.

De strategiska insatser som lyfts fram i strategin kan i några fall komma att påverka nämndens verksamheter mer direkt. Det kan komma kräva investeringar för att till exempel minska på andelen hårdgjorda ytor eller för att ta vara på spillvatten och möjliggöra för cirkulära resursflöden.

Kommentar:

I framtagandet av strategin görs inte enskilda ekonomiska avvägningar för de olika insatserna eller förvaltningarnas behov utefter desamma. Arbetet med vattentjänster är förenat med en kostnad oavsett strategins inriktningar, men de ekonomiska utmaningar som finns ska vägas mot de vinster som kan göras kring klimatsäkring och framtidsinvestering. Detta går att läsa mer om i avsnittet "ekonomiska förutsättningar".

Avvägningar för de insatser som lyfts i strategin får göras i det enskilda fallet. Strategin kan där tjäna som ett underlag för argumentation till vad man kan uppnå med insatsen.

4. INTRESSEORGANISATIONER, ÖVRIGA INTRESSENER M FL

4.1 LRF Falkenberg kommunavdelning 2025-10-06

Yttrande:

Generellt

LRF uppmanar kommunen att utveckla former för långsiktig samverkan med markägare kring både dagvatten och vattenskydd, där både miljönytta och markägarens rättigheter och ekonomi beaktas.

Det är viktigt att kommunen i det fortsatta arbetet säkerställer att markägarintressen vägs in på ett tidigt stadium och att ersättningsfrågor hanteras rättssäkert och transparent.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

LRF ser positivt på kommunens ambition med en klimatanpassad dagvattenhantering och att minska översvämningsrisker. Det behövs dock tydligare målsättningar än vad som framkommer av dokumentet. Kommunen bör ha som målsättning att minst hantera ett 100 årsflöde inom planområdet, utan att det sker en påverkan utanför planområdet. Kommunen behöver anpassas utflödet efter de tillstånd som omgivande markavvattningsföretag har. Kommunen behöver i de fall man nyttjar markägares vattenanläggning upprätta avtal för att ta sin del av underhållskostnaderna. Samtidigt vill LRF understryka vikten av att markägare och markavvattningsföretag involveras tidigt i planeringen av nya detaljplaner.

Kommunen behöver ta ett större ansvar för gamla synder vad gäller dagvattenutsläpp. Många områden är överbelastade av snabba flöden med bristande fördröjningsförmåga. Detta ger lokalt stora skador på åkermarken. Exempel på områden är Morup, Långås, Stafsinge, Vinberg och Slöinge.

Inriktning 1 – Säkra en robust dricksvattenförsörjning

LRF delar kommunens ambition att skydda dricksvattenresurser, men vill betona att restriktioner inom vattenskyddsområden kan få stora konsekvenser för jord- och skogsbruk.

Nya eller utökade vattenskyddsområden måste föregås av dialog med berörda markägare och en tydlig konsekvensanalys. Eventuella inskränkningar i brukandet måste kompenseras fullt ut.

Kommunen bör tydliggöra hur ersättningsfrågor ska hanteras och hur markägare kan delta i arbetet med att förbättra råvattenkvaliteten, exempelvis genom frivilliga åtgärder och miljöersättningar.

Kommentar:

Generellt

Kommunen kommer alltid samråda med berörda enligt de krav som finns på delaktighet. Dessa kontakter sker i olika stadier i olika processer. Strategin kommer inte detaljstyra dessa processer inom vattentjänstområdet. Detta då

krav på delaktighet i kommunens arbete styrs av lagstiftning. Vad gäller samverkan uppmuntras det i strategin men tas inte upp mer detaljerat än så i detta övergripande dokument.

Inriktning 3 – Framtidssäkra dagvattenhanteringen

Strategi för vattentjänster är kommunens mest övergripande dokument för att införa förändring i våra processer kring vatten och detaljeringsgraden är också därefter. Det finns planer på att uppdatera/ta fram fler styrande dokument inom vattenområdet, se bilaga 2 i strategin, där detaljeringsgraden har möjlighet att bli högre för specifika frågor, bland annat de som LRF efterfrågar kring dagvattenhantering och investering i befintliga områden. Vi tar med yttrandets synpunkter in i den fortsatta processen med dessa styrdokument.

Inriktning 1

Strategi för vattentjänster är ett aktiverande styrdokument som syftar till att anföra förändring och utveckling. Den kan peka ut långsiktiga mål och inriktningar men går inte in på hur man praktiskt ska agera. En av inriktningarna i strategin är precis som LRF betonar att skydda våra dricksvattenresurser. Arbetet med att inför vattenskyddsområden och de begränsningar de innebär för verksamhetsutövare styrs av lagstiftning och ska ske i dialog. Frågor kring kompensationsåtgärder och ersättningsnivåer kan inte heller hanteras generellt, utan behöver avgöras från fall till fall utefter vilka skyddskrav och möjligheter som finns.

6. STÄLLNINGSTAGANDE - FÖRSLAG TILL REVIDERINGAR

Följande revideringar/kompletteringar föreslås:

Generellt

- Att förtydliga förhållandet Vivab/Favrab. Ramarna för Favrebs och Vivabs inbördes förhållande sätts i bolags- och ägardirektiv, där det generellt kan beskrivas som att det Vivab gör utförs på uppdrag av Favrab. I några fall kan vi i dokumentet begränsa oss till att enbart definiera det som va-huvudmannens ansvar.
- Att lägga in fler skrivningar om miljö kvalitetsnormerna för vatten då det är ett huvudsyfte för strategin.
- Att utveckla avsnittet kring va-utmaningar och innovationer.
- Att utöka definitionslistan med efterfrågade förklaringar.
- Att förtydliga strategins avgränsningar genom att tydliggöra vad styrdokumentet som aktiverande styrdokument ska innehålla mer än vad som avgränsar det.
- Att förtydliga avgränsningen mot grönbå strategi och klimatanpassningsplan och göra det tydlig att vissa frågor finns med i flera av kommunens strategier.
- Att komplettera strategin med den utredning om betydande miljöpåverkan som gjorts.
- Att förtydliga och omstrukturera bilaga 2 – vattendokumentsmatrisen, så att dokumentens syfte, ansvar och inbördes förhållande framgår samt att klargöra behov av uppdateringar och framtagande av ytterligare styrdokument.
- Att komplettera bilaga 3 med förklarande text hur exempelbilderna från kartan tolkas och vad de visar.

Korrektur

- Att ändringar av mer redaktionell karaktär där ord försvunnit, meningsbyggnad varit konstig eller förtydliganden krävs för rätt tolkning av innehållet görs genom dokumentet.

Robusthet och hot

- Att förtydliga strategin kring vilka framtida utmaningar och aktuella hot vi står inför.

Samverkan

- Att utöka och ta in fler skrivningar om samverkan och tillsammanskap på olika nivåer under flera av strategins avsnitt

Ekonomi

- Att förtydliga avsnittet om ekonomi.

Vattentjänstplan

- Att förtydliga hur strategin ska läsas och tolkas för att leva upp till kraven på en vattentjänstplan
- Att lägga till ett avsnitt som benämns "vattentjänstplan" för ökad tydlighet.

Inriktning 1 - Säkra en robust dricksvattenförsörjning

- Att inriktningen formuleras om för att sätta tydligare fokus på de faktorer som mest påverkar förutsättningarna.
- Att lägga till och tydliggöra insatsområden.
- Att lägga till samverkan som insatsområde och förutsättning

Inriktning 2 - Nyttja resurserna i spillvattnet

- Att bredda skrivningen så att inriktningen omfattar både robusthet i reningen och nyttjande av resurser

Inriktning 3 - Framtidssäkra dagvattenhanteringen

- Att tydliggöra hur dagvatten som resurs kan användas
- Att utöka inriktningens skrivning kring befintlig dagvattenhantering
- Att ta bort ett strategiskt insatsområde under inriktning 3 då det är överflödigt eftersom det redan tas upp i övriga insatser.
- Att förtydliga och utöka insatsområden under inriktning 3 så att dessa tydligare uttrycker vad inriktningen vill uppnå

Inriktning 4 - Minska påverkan på vattentjänsterna vid skyfall

- Att utöka förklaringen av inriktningens innehåll och dess förhållande till lagen om allmänna vattentjänster
- Att se över inriktningens namn så att missförstånd undviks
- Att förtydliga insatsområden under inriktning 4 så att dessa tydligare uttrycker vad inriktningen vill uppnå

Inriktning 5 - Behovsprioritera utbyggnaden av vattentjänster

- Att arbeta om inriktningen för att tydliggöra dess ställningstagande för va-planeringen
- Att utöka förklaringen av underlaget till behovsprioriteringen, förklarings-text till tabell.
- Att renodla inriktningen genom att flytta tabellen kring behovsprioritering till bilaga.
- Att tydliggöra GIS-underlagets begränsningar.
- Att utöka och förtydliga de strategiska insatserna.

Strategi för vattentjänster och dess bilagor föreslås ställas ut för granskning efter gjorda revideringar.

Upprättad av
Projektledarna för Strategi för vattentjänster

Samrådsredogörelse
Strategi för vattentjänster inklusive Falkenbergs kommuns vattentjänstplan